



Aan de gemeenteraad

Onderwerp

Voortgangsbrief Inkoop Maatschappelijke ondersteuning en Jeugdhulp

Op welke gronden deze brief?/Waarom nu voorgelegd?

In het beleidsplan 'Heel de Stad', door uw raad besproken en vastgesteld op 28 januari 2021 en 4 februari 2021, heeft uw raad de ambities vastgelegd ten aanzien van maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp in Rotterdam.

Tussen 2022 en 2023 start de nieuwe contractperiode voor vier grote inkoopsporen:

- Welzijn (reeds gestart per 1 juni 2022);
- Jeugdhulp (reeds gestart per 1 januari 2023);
- Wmo-maatwerkondersteuning, inclusief gezins- en huiselijk geweldarrangementen;
- Wijkteams.

De vier inkoopsporen vervullen een belangrijke rol in het realiseren van de ambities en doelen van Heel de Stad. Samen vormen de inkoopsporen essentiële schakels in de totale gemeentelijke inzet op maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp.

De inkoopstrategieën van voornoemde sporen zijn in de eerste helft van 2021 door uw raad besproken en vastgesteld. Op basis van de inkoopstrategieën zijn de aanbestedingen voorbereid en worden/zijn deze uitgevoerd.

Middels deze brief informeren wij u over de voortgang van de inkoopsporen Wmo-maatwerkondersteuning en Wijkteams. De nieuwe welzijnsopdracht en nieuwe jeugdhulpopdrachten zijn reeds gestart op respectievelijk 1 juni 2022 en 1 januari 2023, en worden niet meer in deze voortgangsbrief betrokken.

Daarnaast informeren wij u over de voortgang van de motie Wmo-arrangement huiselijk geweld (19bb18159).

De laatste integrale voortgangsbrief van alle inkoopsporen is van december 2022 ([22bo7091](#)).



Overige inkoopsporen

Het contract voor het doelgroepen-vervoer loopt eind 2024 af. De komende periode wordt hiervoor een inkoopstrategie ontwikkeld. Wij hebben toegezegd om u uit te nodigen voor een technische sessie over de aankomende aanbesteding. Deze sessie staat gepland op 21 juni 2023. Tegen die tijd ontvangt u meer informatie over de voortgang zodat u goed voorbereid aan de sessie kunt deelnemen.

Relatie met het coalitieakkoord/collegewerkprogramma/eerder aangenomen moties en gedane toezeggingen:

In deze raadsinformatiebrief wordt u verzocht om kennis te nemen van de voortgang van de volgende motie: motie 19bb18159 Wmo-arrangement huiselijk geweld (Leefbaar Rotterdam – T. Hoogwerf).

Toelichting:

Hieronder volgt achtereenvolgens een toelichting op de voortgang van inkoopspoor Wmo-maatwerkondersteuning en inkoopspoor Wijkteams.

Wmo-maatwerkondersteuning

Zoals u in de vorige voortgangsbrief bent geïnformeerd, heeft de gemeente - vanwege vertraging in de planning door kort gedingen in de aanbestedingsprocedure van 2021/2022 - een versnelde inkoopprocedure moeten doorlopen zodat de gemeente op tijd (d.w.z. voordat de lopende contracten eindigden) nieuwe contracten met zorgaanbieders kon sluiten voor het bieden van Wmo-maatwerkondersteuning aan Rotterdammers. De gemeente heeft tussentijdse contracten afgesloten om de zorgcontinuïteit te waarborgen. Deze contracten zijn ingegaan op 1 januari 2023 en hebben een initiële looptijd van één jaar en kennen twee verlengingsmogelijkheden van een jaar.

Het resultaat van de aanbesteding is opgenomen in tabellen onderaan deze brief.

In totaal hebben 75 zorgaanbieders zich ingeschreven voor de tussentijdse Wmo-aanbesteding. Daarvan hebben 50 unieke zorgaanbieders een contract gekregen. De meeste zorgaanbieders hadden hiervoor ook al een contract met de gemeente. Daarnaast zijn er 14 nieuwe zorgaanbieders bijgekomen.

Het aanbod in de 14 gebieden van Rotterdam blijft veelal gelijk of is juist uitgebreid. Een klein aantal van de reeds bekende zorgaanbieders heeft zich niet opnieuw voor dezelfde opdracht ingeschreven waardoor ongeveer 50 cliënten in de loop van 2023 zullen moeten wisselen van zorgaanbieder. De betreffende cliënten worden hierover geïnformeerd en worden geholpen bij de overstap naar een andere zorgaanbieder. Het doel van het bieden van zorgcontinuïteit voor de circa 30.000 Wmo-clienten is met deze aanbesteding gerealiseerd.

Ambities en nieuwe inkoop

In de vorige voortgangsbrief heeft u kunnen lezen dat we met deze tussentijdse contracten veel van onze ambities voortzetten. Ook bestaat er de mogelijkheid om gedurende de looptijd van de tussentijdse contracten een aantal doorontwikkelingen vorm te geven, zo is er ruimte voor het uitbreiden van het aantal Thuisplusflats of het realiseren van mantelzorgondersteuning met verblijf als algemene voorziening. Een aantal ambities kunnen echter pas gerealiseerd worden tijdens de volgende inkoopronde, zoals het bieden van semimurale ondersteuning aan Rotterdammers die zelfstandig wonen maar wel veel ondersteuning in de nabijheid nodig hebben.



Momenteel bereiden we de nieuwe inkoopronde van Wmo-maatwerkondersteuning voor waarin we onze ambities op basis van beleidsplan Heel de Stad en de inkoopstrategie verder willen vormgeven. Het streven is om toe te werken naar nieuwe contracten per 1 januari 2025. Om deze planning te realiseren zal de aanbesteding dit najaar moeten starten. Voor de nieuwe contracten beogen wij een langduriger basislooptijd dan de tussentijdse contracten (zie de tabel hieronder). Voorafgaand aan de start van de aanbesteding zal het via consultaties mogelijk zijn voor zorgaanbieders en cliëntenorganisaties om input te leveren voor de inkoopopdrachten.

In de nieuwe inkoopronde willen wij ook gebruik maken van resultaten die komen uit een intensief proces van uit de Bestuursopdracht Zorg waarin ook de stakeholders uit het veld betrokken zijn. Naar verwachting zijn de resultaten voor de zomer beschikbaar, waarna deze vertaald kunnen worden naar de inkoopopdrachten.

Voorgenomen wetsvoorstel resultaatgericht beschikken

De gemeente Rotterdam werkt binnen de Wmo-maatwerkondersteuning met de resultaatgerichte uitvoeringsvariant. In deze variant bepaalt de gemeente het te behalen resultaat bij een cliënt, en de zorgaanbieder bepaalt in overleg met de cliënt op welke wijze deze resultaten bereikt gaan worden.

Een belangrijke ontwikkeling voor de resultaatgerichte uitvoeringsvariant is een landelijk traject voor resultaatgericht beschikken. Sinds 2019 heeft VWS gewerkt aan een wetsvoorstel resultaatgericht beschikken voor Wmo-voorzieningen. Dit gebeurde nadat de Centrale Raad van Beroep in de afgelopen jaren diverse uitspraken heeft gedaan, dat de rechtsbescherming van de client onvoldoende is gewaarborgd wanneer het gespecificeerde aantal uren ondersteuning niet in de beschikking is opgenomen. Deze uitspraken betroffen vooral – maar niet uitsluitend – de huishoudelijke hulp. Door de corona periode en de val van het vorige kabinet heeft het wetstraject lang stilgelegen. Het wetsvoorstel heeft een consultatiefase doorlopen, maar is nooit ingediend in de Kamer. Het proces is begin 2022 weer door VWS opgepakt. Onder leiding van VWS is een traject opgestart met als doel tot een door VNG/gemeenten, aanbieders en clientorganisaties gezamenlijk gedragen voorstel te komen. Dit gedragen voorstel is er niet gekomen. Gemeenten en aanbieders zien de waarde van resultaatgericht werken, maar clientorganisaties hechten veel waarde aan de uren in de beschikking. Dit bleek een onoverbrugbare tegenstelling. In de afgelopen maanden bleek uit overleg tussen VNG en VWS dat de staatssecretaris voornemens is om het wetsvoorstel niet in te gaan dienen bij de Tweede Kamer.

We onderzoeken momenteel wat de gevolgen zijn voor onze uitvoeringspraktijk en wat dit betekent voor de aankomende inkoopronde van Wmo-maatwerkondersteuning. Zodra hierover meer duidelijkheid is, wordt uw raad nader geïnformeerd.

Gezins- en huiselijk geweldarrangementen

Zoals geschetst in de vorige voortgangsbrief, zal de planning van de gezins- en huiselijk geweldarrangementen aansluiten op de planning van de nieuwe inkoop Wmo-maatwerkondersteuning. Deze arrangementen zijn gebaseerd op de systematiek van de nieuwe contracten voor Wmo-maatwerkondersteuning en Jeugdhulp. Het is voor de uitvoering wenselijk dat deze arrangementen tegelijk in gaan met de nieuwe Wmo-maatwerkondersteuning, omdat dit in de uitvoeringspraktijk anders zou betekenen dat er verschillende ondersteuningsmodellen door elkaar lopen. Komende periode worden de gezins- en huiselijk geweldarrangementen als gevolg van recente marktconsultaties nader aangescherpt ter voorbereiding op de aanbestedingen.



In 2019 nam uw gemeenteraad de motie "Wmo-arrangement huiselijk geweld" aan (19bb18159). In deze motie wordt het college verzocht om het initiatief te nemen tot een Wmo-arrangement huiselijk geweld teneinde tot een integrale en systeemgerichte aanpak te komen waarbinnen de behandeling van het hele gezin centraal staat. Aan deze motie is een afdoeningsdatum van 13 april 2023 verbonden. Ik verzoek u om uitstel voor het afdoen van deze motie tot de implementatie van de nieuwe contracten voor huiselijk geweldarrangementen (tot april 2025). Slachtoffers van huiselijk geweld vallen op dit moment als doelgroep onder de deelopdrachten Huiselijk Geweld (extra- en intramuraal) van de huidige contracten Wmo-maatwerkondersteuning. Indien nodig wordt deze ondersteuning vanuit de reguliere contracten jeugdhulp aangevuld met een jeugdhulparrangement voor de betrokken kinderen. Aangezien de implementatie van de nieuwe huiselijk geweldarrangementen (waarbij Wmo-maatwerkondersteuning en jeugdhulp vanuit één arrangement wordt geboden) lang op zich laat wachten, gaan we in de tussentijd vanuit de huidige contracten Wmo-maatwerkondersteuning cliënten die te maken hebben met huiselijk geweld vanaf uiterlijk januari 2024 intensievere en meer (systeem)gerichte ondersteuning bieden op het gebied van bescherming en veiligheid.

Wijkteams

De aanbesteding wijkteams is op 31 januari 2023 gestart. Huidige en nieuwe aanbieders kunnen deelnemen aan de aanbesteding. De aanbesteding loopt tot eind april, waarna de gemeente de inschrijvingen zal beoordelen. Definitieve gunning is voorzien in juli 2023. Over de uitkomst van de aanbesteding informeren wij u aansluitend. Na een ruime implementatieperiode gaan de contracten in per 1 januari 2024.

Zoals aan u toegelicht in de voortgangsbrief van juli 2022 ([link](#), zie pagina 5), is in de aanloop naar deze aanbesteding enige vertraging ontstaan vanwege de kort gedingen bij de aanbesteding van Wmo-maatwerkondersteuning. Dit betekende dat de nieuwe contracten voor de wijkteams niet meer konden ingaan op 1 januari 2023. Vervolgens is onderzocht op welke manier de zorgcontinuïteit voor cliënten van de wijkteams vanaf 1 januari 2023 kon worden geborgd. De enige reële optie was om de huidige contracten te verlengen tot aan de ingangsdatum van de nieuwe contracten. Hoewel vanuit het contractrecht deze verlenging mogelijk was, bleek dit vanuit aanbestedingsrechtelijk perspectief onrechtmatig omdat de contractbepaling waar de verlenging op is gebaseerd geen reguliere verlengingsbepaling betreft. De onderbouwing voor de keuze om te verlengen op basis van de gebruikte contractsbepaling zal worden opgenomen in de rechtsmatigheidsverantwoording als bijlage bij de jaarrekening van 2023. Het accountantsoordeel bij de gemeentelijke jaarrekening wordt hier naar verwachting niet door beïnvloed.



Looptijden van de nieuwe overeenkomsten

In onderstaand overzicht zijn de looptijden van de inkoopsporen te zien.

	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Welzijn		5 jr en 7 mnd (vanaf 1 juni 2022)					Optie		Optie		
Jeugdhulp lokaal		3 jr (vanaf 1 jan 2023)			Optie		Optie		Optie	Optie	
Jeugdhulp regionaal		6 jr (vanaf 1 jan 2023)						Optie		Optie	
Wmo- maatwerkondersteuning		Tussentijds contract	3 jr (vanaf 1 jan 2025)			Optie	Optie	Optie	Optie		
Wijkteams			3 jr (vanaf 1 jan 2024)			Optie		Optie		Optie	

Toelichting op de tabel

De indeling van de contractduur voor welzijn en jeugdhulp staan nu vast (de contracten zijn gesloten). Voor de andere inkooptrajecten (Wmo-maatwerkondersteuning en Wijkteams) is hierboven het voornemen weergegeven, en zodra de contracten zijn gegund, staat de indeling van de contractduur vast.

Alle overeenkomsten bevatten diverse optietermijnen zodat de gemeente zowel een duurzame relatie kan aangaan met aanbieders alsmede flexibel kan blijven om in te spelen op toekomstige ontwikkelingen. De optietermijnen betreffen maximale termijnen, en er kan bij het verlengen dus ook voor een kortere termijn worden gekozen.

Financiële en juridische consequenties/aspecten:

Financieel

Momenteel is duidelijk dat er structurele tekorten bij alle gemeenten zijn in het sociaal domein. Samen met andere gemeenten zijn we vanuit de gemeente Rotterdam met het rijk in gesprek over de tekorten Wmo als jeugdhulp. De VNG en Rotterdam volgen dit op de voet en proberen consequent invloed uit te oefenen om de Wmo 2015 en de Jeugdwet toekomstbestendig te houden. Daarnaast hebben wij als college een Bestuursopdracht Zorg vastgesteld ([22bb008511](#)), waarin de opdracht is gegeven om uitvoering te geven aan noodzakelijke maatregelen voor de houdbaarheid van de Wmo en Jeugdhulp.

De gemeente moet zich houden aan artikel 5.4 van het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 (dit wordt ook wel de "AMvB reële prijs Wmo 2015" genoemd). Een vergelijkbaar artikel in het Besluit Jeugdwet is in de maak. Dit betekent dat het opstellen van de tarieven zeer zorgvuldig moet gebeuren en dat er overal sprake moet zijn van reële tarieven, waarmee aanbieders in staat worden gesteld de gevraagde ondersteuning te leveren. In de Kadernotitie Inkoopstrategieën, door uw raad vastgesteld begin 2021, staan de kaders vastgelegd waaraan de nieuwe tarieven dienen te voldoen, zoals jaarlijkse indexering. Deze kaders zijn in lijn met de AMvB reële prijs. Voorafgaand aan ieder inkooptraject is een onafhankelijk tarievenonderzoek uitgevoerd door een daartoe gespecialiseerd adviesbureau om te komen tot reële tarieven. Onderdeel van het tarievenonderzoek is een consultatie bij aanbieders waarin aanbieders inbreng kunnen geven over de parameters en de onderbouwing. Zoals ook in de vorige voortgangsbrief is vermeld, is in de raming van de zorguitgaven rekening gehouden met tariefstijgingen door indexatie en tariefherijkingen.



Juridisch

De inkoopstrategieën passen als volgt in de Wmo2015 en de Jeugdwet:

- Op grond van de Wmo2015 en de Jeugdwet heeft de gemeenteraad het beleidsplan 'Heel de stad' vastgesteld.
- De wijze waarop vervolgens de inkoop wordt gerealiseerd (de concrete inkoopstrategieën) op basis van het beleidsplan is een bevoegdheid van het college. Vanwege het belang en de omvang van deze inkoopstrategieën heeft het college de inkoopstrategieën door de gemeenteraad laten vaststellen.
- Op grond van de Wmo2015 en de Jeugdwet stelt de gemeenteraad bij Verordening de regels vast die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van het beleidsplan en de wijze waarop is ingekocht. Daartoe zal, parallel aan de ingangsdata van de nieuwe contracten voor Jeugdhulp, Wmo-maatwerkondersteuning en Wijkteams, een gefaseerde wijziging van de Verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp Rotterdam 2018 aan de gemeenteraad worden voorgelegd.
- De eerste fase betrof de wijzigingen voor Jeugdhulp en enkele algemene wijzigingen die zijn ingegaan op 1 januari 2023 ([link](#)).

De tweede fase betreft de wijzigingen voor het Wmo-deel, die volgens planning 1 januari 2025 ingaan. Derhalve wordt in het najaar van 2024 een voorstel ter wijziging van de Verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp Rotterdam 2018 aan de gemeenteraad voorgelegd. Hierin zullen de in de inkoopstrategieën en aanbestedingsbestekken voorgenomen wijzigingen terugkomen. Tevens worden de bijbehorende nadere regels en beleidsregels maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp resp. door en namens het college vastgesteld.

Bovengenoemde geldt alleen voor wijzigingen die nodig zijn voor de inkoop, en indien in de tussenliggende periode wijzigingen nodig zijn (voor bijvoorbeeld pgb's) worden die uiteraard aan uw raad voorgelegd.

- Tot het moment van vaststelling door de raad geldt de huidige, ongewijzigde Verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp Rotterdam 2018 voor de gemeentelijke uitvoering van de Wmo2015 en de Jeugdwet.

Burgemeester en wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

V.J.M. Roozen

De burgemeester,

A. Aboutaleb

Bijlage 1: Overzicht gecontracteerde zorgaanbieders Wmo-maatwerkondersteuning per deelopdracht



Bijlage 1 Overzicht gecontracteerde zorgaanbieders Wmo-maatwerkondersteuning per deelopdracht

Ouderen en somatiek

Zorgaanbieders t/m 2022	Zorgaanbieders per 2023
Aafje	Aafje
Argos	Argos
Humanitas	Humanitas
Laurens	Laurens
MOB	MOB
Tzorg	Tzorg
Lelie zorggroep	Lelie zorggroep
Zorgbureau	Zorgbureau Rotterdam
	Centrum Zorg en Welzijn
	Zorgfamilie

Lichamelijk beperkten (LB) extramuraal

Zorgaanbieders t/m 2022	Zorgaanbieders per 2023
Directzorg	niet ingeschreven
Gemiva	Gemiva
Humanitas	Humanitas
Middin	Middin
MOB	MOB
De Zellingen	niet ingeschreven
Leliezorggroep	Lelie zorggroep
	CZorg

Verstandelijk Beperkten (VB) Extramuraal

Zorgaanbieders t/m 2022	Zorgaanbieders per 2023
ASVZ	ASVZ
Humanitas DMH	Humanitas DMH
Jan Arends	Jan Arends
Jeugdprofs	Jeugdprofs
Middin	Middin
Pameijer	Pameijer
Profila	Profila
Zuidwester	Zuidwester
	Leger des Heils
	Leliezorggroep
	Maaszicht
	ADO zorg
	CZorg
	HPV zorg
	Mijn Zorg Zuid Holland
	Mutatio Zorg Nederland
	Philadelphia Werk en Begeleiding
	De Zorgstede



(O)GGZ Extramuraal

Zorgaanbieders t/m 2022	Zorgaanbieders per 2023
Boba	Boba
CVD	CVD
Enver	niet ingeschreven
Horizon	niet ingeschreven
Impegno	Impegno
Jados	Jados
Jan Arends	Jan Arends
Leger des Heils	Leger des Heils
Maaszicht	Maaszicht
Middin	Middin
MOB	MOB
NAS	NAS
St Ontmoeting	St Ontmoeting
Pameijer	Pameijer
Parnassia	Parnassia
Perspektief	afgewezen
Prokino	Prokino
Timon	Timon
Yulius	niet ingeschreven
Zorgfamilie	Zorgfamilie
St Corridor	St Corridor
	AmbuZorg
	CZorg
	Directzorg
	Humanitas DMH
	Humanitas
	Jeugdprofs
	Laurens
	Lelie zorggroep
	Humane zorg
	Mijn Zorg Zuid Holland
	Mutatio Zorg Nederland
	Urban Skillsz
	De Zorgstede

Niet-aangeboren hersenletsel (NAH)

Zorgaanbieders t/m 2022	Zorgaanbieders per 2023
De Zellingen	De Zellingen
Gemiva	Gemiva
Middin	Middin
Directzorg	Niet ingeschreven
Lelie zorggroep	Niet ingeschreven
Humanitas	Niet ingeschreven
	Aafje
	Zuidwester



Dak- en thuislozen extramuraal

Zorgaanbieders t/m 2022	Zorgaanbieders per 2023
Parnassia	niet ingeschreven
CVD	CVD
Pameijer	Pameijer
Leger des Heils	Leger des Heils
NAS	NAS
St Ontmoeting	St Ontmoeting
Timon	Timon
Middin	Middin
Prokino	Prokino
Enver	Enver
Impegno	niet ingeschreven
Jan Arends	Jan Arends
St Corridor	St Corridor
Maaszicht	Maaszicht
St PerspeKtief	niet ingeschreven
Yulius	niet ingeschreven
	St Op weg naar huis

Slachtoffers huiselijk geweld (HG) extramuraal

Zorgaanbieders t/m 2022	Zorgaanbieders per 2023
Fier	Fier
Arosa	Arosa
CVD	CVD
Impegno	niet ingeschreven
Pameijer	niet ingeschreven
Timon	Timon
	Mutatio Zorg Nederland

(O)GGZ Intramuraal

Zorgaanbieders t/m 2022	Zorgaanbieders per 2023
CVD	CVD
Fier	Fier
Leger des Heils	Leger des Heils
Maaszicht	Maaszicht
NAS	NAS
St Ontmoeting	niet ingeschreven
Pameijer	Pameijer
Parnassia	Parnassia
PerspeKtief	PerspeKtief
Timon	Timon
Yulius	Yulius
	Humanitas
	CZorg
	GGZ Delfland



	Firmitas
--	----------

Verstandelijk Beperkten (VB) intramuraal

Zorgaanbieders t/m 2022	Zorgaanbieders per 2023
Humanitas DMH	Humanitas DMH
Middin	Middin
Pameijer	Pameijer
Profila	Profila
	ASVZ
	Leger des Heils
	Zuidwester
	CZorg
	Firmitas
	Urban Skillsz

Slachtoffers huiselijk geweld (HG) intramuraal

Zorgaanbieders t/m 2022	Zorgaanbieders per 2023
Fier	Fier
Arosa	Arosa
Pameijer	niet ingeschreven
Timon	Timon
CVD	niet ingeschreven